

At være nysgerrig sammen med børnene

Samtaler med Flemming Mouritsen i perioden 2008 til 2012 ved Herdis Toft og Karin Esmann Knudsen

Har du erfaringer med, hvordan man i dag ser på de pædagogiske strømninger fra 1960'erne og 1970'erne?

– Bare i går, jeg kom til at snakke med Tine. De har lidt krise med, om Viva skal flytte børnehave, og de har lige fået tilbud om, at hun kan komme ind i en, de egentlig havde søgt, og som de ikke kunne få plads i, og så går hun og trøvler lidt i den, hun er i. Så nu er de meget fristet til at flytte hende over i den anden, hvor der er mere struktur, og der bruger Tine så det udtryk, ikke, og det er det, der er så træls, at det har fæstnet sig, det der 68-værk. Altså den der skovbørnehave, eller hyttebørnehave, eller hvad vi nu skal kalde den, det er sådan en reformpædagogisk tradition, det er på en måde Aarhus-traditionen, altså en antiautoritær tradition, men den udvikler sig i perioder til laissez faire, og det gør det jo, altså hvor de voksne er ligesom helt passiveret, og så kan de få lov til at gå og lege. Men så den nye børnehave, der er mere struktur på, og de har læreplaner. Den anden skrotter bare de læreplaner. Han er sgu meget god ham lederen der, han springer simpelthen op og falder ned på det, altså også det, at

ungerne ikke må komme i køkkenet, fordi de ikke er godkendt til børn og alt sådan noget. Og de driver køkken om vinteren, selv om de ikke har ressourcer til det. Men så vil de spørge eksperter til råds, og det Tine så siger, det er, at de sympatiserer i ideen mest med den der hyttebørnehave, men samtidig så er det en hård tårn for Viva, og det er det sgu, og det kan godt være, at det for hårdt. Så snakker vi om det, det er kammerater, det hele kommer an på, og der er de også splittet, for hun har en god kammerat i den her børnehave, som hun har gået i vuggestue med, og så har hun en anden kammerat i den anden børnehave, og den er meget mere praktisk også, og de har så mere struktur på det, og det er meget muligt at det gør, at de voksne, og det er det, det handler om, at de gør noget med ungerne. Det er det, det handler om på en måde, det er ikke så meget ideologien. Men det, Tine så kalder den her hyttebørnehave, hun bruger udtrykket, det er sådan mere marxistisk, det er ligesom det der... og det er så det, de egentlig sympatiserer mest med, men det er det der 68-syndrom ikke, det er sådan laissez-faire, rundkredspædagogik, det hele er ligesom identificeret der.

Skærmen der sprækkede

Det er en af de sædvanlige legestueudsendelser, der kører. Jakob, der er en 3-4 år, sidder halvslukket og glør på den.

Den slutter.

Poul siger ud af skærmen:

– Tak for i aften og godnat. Nu skal du også i seng. Godnat med dig.

Det giver et sæt i Jakob. Han vågner op. Han har fået lov at være længere oppe. Han blir hidsig, rejser sig og siger rasende:

– Du skal fanden ikke bestemme over mig at jeg skal i seng.

Hvad der her sker er noget sjældent. Aldrig før set eller hørt. Ej heller siden, vistnok. De plejer aldrig at sige ligeud, at de styrer folk. Det er ellers skjult bag syv slør. Det var en oplagt fortalelse. Et tabu-brud på det nærmeste.

Ved næste udsendelse i serien en uge senere sad Jakob på plads i god tid, lige foran skærmen. Han sad og knurrede om, at ham dér Poul sku til og bestemme igen. Af samme grund havde han i god tid inden sikret sig, at han godt måtte blive oppe.

Men Poul Kjøller sluttede med at sige:

– Tak for i aften og godnat, nu er det nok sengetid for dig også. Ja, jeg skal selvfølgelig ikke bestemme, hvornår du skal i seng. Men nu slutter vi her. På gensyn om en uge. Godnat.

Jakob sad strunk og triumferende. Han havde sejret over de blåtlysende bestemmere. Eller havde han? Var det snarere et blålys af en sejr? En Pyrrhussejr? Et dybere nederlag til skælmene, der skyndsomt formummer sig og klistrer sprækken i masken til igen? Både – og. En skjult kampvilje og modstandsdygtighed slog ud. Og så det, at de sgu er nødt til at formumme sig.

(Publ. i Information 5. maj 1983)